

Hodnocení diplomové práce Ondřeje Palána Zapomenutí autoři české prózy s tematikou druhé světové války.

Zdánlivě monotónní téma: 3x o koncentračních táborech; to je však pouze klamným à priori; Buchenwald, Osvětim, Gleiwitz, Blechhammer a samozřejmě Terezín očima tří autorů, pamětníků, přímých účastníků lágrových hrůz, očima lidí z rozličných sociálních skupin, lidí s různým vzděláním, kulturně politickým rozhledem, s různými (i uměleckými) ambicemi, s různou mírou ctižádosti; texty vznikaly také s rozdílnými záměry: jako memoáry, jako krutá živá vzpomínka, jako dokument o zoufalství, jako obžaloba německého národa a zřůdnosti páchaných jeho příslušníky, jako oslava mučené lidské duše, jako výstraha a snad i jako beletrie...

Práce je promyšleně komponována a nepovažuji za nezbytné hodnotit její jednotlivé části, autor je coby studující historie připravil a promyslel perfektně; uvažování o několikaměsíční pokvětnové periodě (tzv. třetí republika) a kulturně politických šarvátkách jako předejř k bojům o politickou moc s krutými důsledky neústí v dobově žádoucí „prudké a jednoznačné“ odsouzení, autor předkládá argumenty „pro“ i „proti“, diplomant neodsuzuje, nechválí, uvažuje opíraje se o kvalitní zdroje sekundární. Velmi cenné.

Cenné je též zamyšlení se nad atmosférou, v níž se rodily jak texty nové (z podstatné části poplatné povinným oslavám), nebo byla editována díla data staršího (žel často již zcela mimo kontext); centrem práce je potom prezentace tří autorů a jejich stěžejních děl, autorů – přímých účastníků a svědků dění v německých koncentračních táborech. Jakkoliv se diplomant vyhýbá přímému hodnocení zvolených autorů i komparaci jejich textů, je z práce zřejmé silné vnitřní zaujetí a zodpovědnost „dobrat“ se k podstatě záměru a smyslu textů. Právě tuto „metodickou strízlivost“ oceňuji nejvíc – diplomantem sledované tex-

ty vznikají víceméně bezprostředně poté, kdy jejich autoři již opustili tábor, ale prožívány jsou zcela bezprostředně, jejich tvůrci jsou přeplněni vším, v čem jistě nebylo pro diplomanta snadné se orientovat, totiž ve změti nenávisti, iluzí, ideálů, ale též racionality či střízlivosti, v případě L. Sychravy bylo nezbytné sledovat jeho „polemiky“ mimo jiné s Nietzschem či Spenglerem a zamýšlet se spolu s ním nad dalším osudem Německa nebo uvažovat o budoucí úloze a roli národů slovanských, sklánět se před vlastnostmi českých vězňů líčených s obdivným patosem u J. Beneše, nebylo jistě snadné procházet texty ještě bezprostředně potřísněnými nejstrašlivější nelidskostí a psanými zároveň v záblescích naděje, že snad už nikdy...

Předložená práce, jakkoliv ji lze řadit mezi rozsáhlejší, je napsána (teoreticky) bez chyb, připomenu jen několik drobných nepřesností, zaviněných – předpokládám – přepisem, z nichž vybírám: „*prezident Edvard Beneš*“ (s. 5), „*Makanna – otec divů*“ (s. 12 a 60), dílo O. Wildea nese název *De profundis* (s. 34).

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako výbornou.

V Plzni 24. 8. 2017

Jiří Staněk

